

MŪSŲ LIETUVA

NR. 10 (1595) — SEMANÁRIO — 1979 M. KOVAS — MARÇO 15 D. — 5,00 kr.
Rua Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 — 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

Studijuoti ar bėgti?

Keičiasi kartos, keičiasi ir idealai bei gyvenimo būdas. Vyresnioji mūsų karta, užaugusi nepriklausomoje Lietuvoje, savo gyvenimo idealais laikė dvasines vertybes — religines, tautines, kultūrines. Vieni tos kartos žmonių pabrėžė vienokias vertybes, kiti kitokias, bet bendras visų bruožas buvo idealistinė gyvenimo linkmė. Bene labiausiai visiems rūpėjo mokslas, kuris pradžioje buvo sunkiai pasiekiamas, bet vėliau gerokai palengvėjo ir pasidarė prieinamu beveik visiems. Ypač jaunimas veržėsi į mokslą, nes tai buvo vienintelis kelias į šviesesnę krašto bei asmeninę ateitį. Ir niekas nesigailėjo ta linkme pasukęs — mokslas atidarė duris į seniai lauktą tautos bei valstybės šviesą. Su tokia nuotaika atvyko į Vakarų ir pokariniai išeiviai. Daugelis jų ir Vakaruose ėjo ta pačia linkme. Ne tik patys ėjo, bet ir savo vaikus skatino. Dėlto nenuostabu, kad pradžioje išeivijos vaikai, net vietinio krašto kalbos nemokėdami, gana greitai prasiveržė į pirmąsias mokinių eiles. Ir tėvai, ir mokytojai, ir mūsų visuomenė didžiavosi, kad gabūs lietuviai mokiniai. Tokia nuotaika vyravo bene ištisą pirmąjį dešimtmetį ar net ilgiau, kol pradėjo išsigalėti kitokios idėjos, kylančios iš vietinio krašto gyventojų bei jų mokinių, būtent, kad mokslas yra ne idealas, o sunki našta. Palengva krito mūsų mokinių pirmavimas, sumažėjo ryžtas mokslui.

TA LINKMĖ taip išplito, išitvirtino, kad daugybė jaunosios kartos žmonių suabejojo mokslu kaip idealu. Vieni metė akademinės studijas ir nuėjo dirbti į fabrikus bei įstaigas, kiti pasirinko praktines šakas, nereikalaujančias ilgų studijų. Universitetuose studentų skaičius labai sumažėjo. Tokioje srovėje plaukia ir jaunoji lietuvių karta. Ji, skatinama savo tėvų, tebegyvenančių senąja tradicija, bando nebėgti nuo akademinės studijų. Tačiau tokių akademinės nuotaikos jaunuolių skaičius nėra didelis. O ir jų dauguma renkasi vien praktines profesijas — gydytojų, inžinierių, buhalterų, advokatų, prekybininkų ir pan. Į humanitarinius mokslus nedaug kas ryžtasi. Tai sudaro pavojų visai mūsų kultūrai. Turėsime daug praktinių profesijų žmonių, bet labai mažai teologų, istorikų, sociologų, psichologų, mokytojų, literatų, muzikų ir t.t. Be humanitarinio sluoksnio žmonių negalėsime nei išlaikyti, nei kurti savitos kultūros, kuri sudaro lietuvių pagrindą. Šis trūkumas pradeda jausti jau dabar. Pvz. Kanados vyriausybė duoda lėšų parašyti akademinio pobūdžio veikalams apie atskiras etnines grupes. Tokių veikalų autorių Kanadoje atsirado per 20. Deja, kol kas nėra tinkamo žmogaus rašyti apie lietuvius. Mat, pagrindinis reikalavimas — autorius turi būti universiteto dėstytojas, parašęs akademinio lygio knygų. Šis vienas faktas rodo, ko mums šiuo metu trūksta.

SILPNAJĄ mūsų pusę rodo ir kiti faktai. Vienas tokių yra aplamai lietuvių stoka universitetų profesūroje, ypač Kanadoje. Didžiuojamės tais, kuriuos turime, bet jie yra reti paukščiai, kurių dalis yra atkilusi iš Lietuvos. Kai būna baltistikos studijų dienos ir kai suvažiuoja estų bei latvių akademikai, labai išryškėja lietuvių atsilikimas toje srityje. Pagal išeivijos skaičių lietuviai turėtų gerokai

Adriana Jocyté

kai pralenkti kitus baltiečius. Galbūt lietuviai yra gausesni praktinėse profesijose, bet humanitarinėse reikia jiems pasispausti. Visų pirma reikėtų atstatyti mūsų visuomenėje mokslo nuvertinimą. Tradicinė mūsų pažiūra į mokslą buvo sveika. Ir dabar matome, kad praktinės profesijos yra tarnyba, užtikrinanti gerą duoną, bet jos nekuria kultūrinio gyvenimo. Didiesiems mūsų tautos uždaviniams reikia akademinio lygio humanitarinio išsilavinimo žmonių. Dėlto jaunoji mūsų karta turėtų išvengti prasidedančią krizę, nukreipti savo talentus ne vien tik į praktines profesijas. Ji turėtų prisiminti, kad didieji visuomeninio, politinio ir kultūrinio gyvenimo sprendimai daromi ne lengvai prieinamuose fabrikuose, bet universitetų katedrose, politiniuose sambūriuose, komunikacijos priemonėse. Antra, mūsų jaunimas neturėtų bėgti nuo akademinio mokslo, kuris ir laisvajame pasaulyje yra įtakos sferoje. Mokslas yra našta tinginiams, nepajėgiems, bet palaima ryžtingiesiems.

Tėviškės žiburiai

Stiprėja dėmesys

MONS. KL. RAZMINAS Rytų Europai

Šiomis dienomis dabar Lenkijai priklausančioje Vilniaus arkivyskupijos dalyje, kurios centras yra Balstogėje, popiežius Jonas-Paulius II paskyrė naują vyskupą pagalbininką mons. Edwardą Bzoroski. Šiai Vilniaus arkivyskupijos daliai Balstogėje dabar vadovauja vyskupas Edwardas Kisielius, kuris dabar gavo vyskupą pagalbininką. Naujasis vyskupas Bzoroskis yra gimęs 1941 m. Wolkoje prie Balstogės, kur paskutiniu metu vietos kunigu

seminarijoje dėstė dogmatinę teologiją.

Lietuvai priklausančios Vilniaus arkivyskupijos dalies vyskupas Julijonas STEPONAVIČIUS jau 17 metai negali eiti savo pareigų. Lietuvos sostinės Vilniaus arkivyskupijai dabar vadovauja naujas arkivyskupijos valdytojas kun. Algis-Kazimieras Gutauskas, neseniai šias pareigas perėmęs iš buvusio valdytojo mons. Česlovo Krivaičio.

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

EUGENIAUS KRIAUCĖLIŪNO premija 1978 m. daugiausia pasižymėjusiam jaunimo veikloje sausio 28 d. vertintojų komisijos paskirta Gabijai Juozapavičiūtei Toronte. Jai \$1,000 bus įteikti kovo 18 d. Jaunimo Centre, Čikagoje. Komisija, iki 1978 m. gruodžio 31 d. gavusi rekomendacijas įvairių kraštų jauniems veikėjams atrinkti, pirmu balsavimu išskyrė dabartinę Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkę, ypač atsivėlgdama į jos darbą, organizuojant PLJS įvairiuose kraštuose, sąjungos atstovavimą PLB seime, IV PLJK organizacinius darbus, bendradarbiavimą spaudoje. Dr. Leonas ir Irena Kriaučeliūnai su šeima metinę premiją įsteigė mirusiam savo sūnui atminti. 1977 m. premija teko Viktorui Nakui. Šių metų komisijoje dalyvavo šeimos parinkti atstovai Jolita Kriaučeliūnaitė ir kun. Pranas Garšva, PLJS atstovė Loreta Stončiūtė, JAV LJS atstovė (ir pirmininkė) Birutė Zdanytė, PLB narys kun. Antanas Saulaitis. Šiai premijai rekomenduoti iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. gali organizacijos, vienetai ir paskiri asmenys. Siūlomų kandidatų tarpe gali būti grupė, ne tik atskiras asmuo. E. Kriaučeliūno premijos informacijos skelbiamos spaudoje.

JAUNIEMS ŽURNALISTAMS, įskaitant "Tėviškės žiburių" bendradarbę Rūtą-Oną Siūlytę, sausio 23 d. Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Daugvardžio fondas paskyrė metines premijas. Prieš šešerius metus įsteigtas fondas apdovanojo 1978 m. pasižymėjusius korespondentus, jaunimo skyrių redaktorius ir žurnalistinius fotografus, straipsnių autorius iš įvairių kraštų, pagal redakcijų rekomendacijas. Pirmosios premijos (po \$100) paskirtos IV PLJK informacijos vedėjai Marytei Šmitienei Vokietijoje ir "Draugo" jaunimo puslapio "Akademių Prošvaisčių" redaktorei Ofelijai Barškėtytei. Antrosios premijos (po \$75) paskirtos kanadietei Kristinai Paršėtytei, "Laiškų Lietuviams" redakcijos narei; fotografui Jonui Kupriui Čikagoje, kuris "Draugui" parūpino 200 nuotraukų, "Atelčiai" 80 ir dar kitiems; Rūtai-Onai Siūlytei; detroitieškel Gintei Damušytei, rašančiai korespondencijas apie savo miesto veiklą; "Margučio" radijo programos kalbėtojiui Audriui Regiui Čikagoje; "Ateities" dviejų 1978 m. numerių redaktoriui dr. Linui Sidriui; Australijos "Tėviškės Aidų" trims jauniems (16-17 m.) bendradarbiams — Ritai Rupinskaitei, Kęstučiui Žilinskiui ir Aldonai Jakubaitytei. Po \$50 premijos teko Linui Kojellui (Vašingtone) už reportažus iš Brazilijos "Pasaulio Lietuvoje", "Ateities" redakcijos nariui Sauliui Kupriui ir fotografui Linui Meilui, iliustruojančiam "Mūsų žinias", "Draugą" ir kitą spaudą (abu Čikagoje). Daugvardžio fondo lėšos sutelkiamos tik viena proga per metus Čikagoje, nors premijos skirstomos įvairių vietovių žurnalistams iki 30 m. amžiaus. Šių metų spaudos ballius sausio 27 d. buvo atidėtas dėl nepalankaus oro, o tradicinei balliaus loterijai kepama "spaudos antis" galės plaukioti iki pavario.

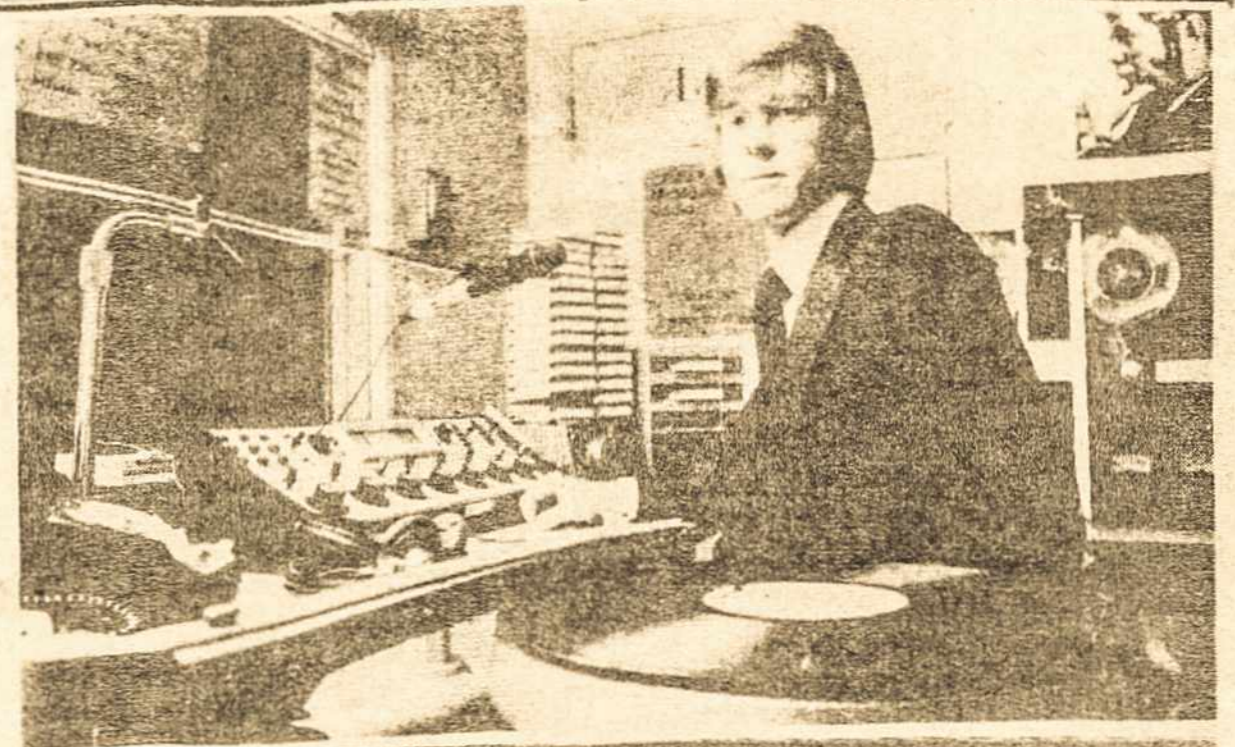
Urugvajus

RADIJO PROGRAMAI "Gintaro žemės panorama", kuri oficialiai priklauso Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijai, vadovauja jaunimo atstovai. Artėjant 1978 m. į pabaigą, buvo paskelbta, kad šią valandėlę gali tekti uždaryti dėl finansų stokos. Jai išlaikyti kas savaitę reikia 56 pezų, t. y. amerikietišku 8 dolerių ir 30 centų. Tikimasi, kad visuomenė ateis talkon. Montevideo lietuviai dabar turi dvi savaitines radijo valandėles, kai tuo tarpu Brazilijoje ir Argentinoje nėra nė vienos.

MONTEVIDEO VYR. "RINTUKŲ" GRUPĖ, vadovaujama A. G. Šleivio ir L. Trakimaitės, dalyvavo Šv. Klaros mokyklos mokslo metų užbaigos šventėje. Urugvajiečius ji stebino Šustu, Keturėliu, Gyvataru, Malūnu, Audėjėle. Tą pačią dieną "Rintukai" ir "Ažuolynas" su savo vadovu dr. A. Stanevičium įsijungė į tautinių šokių šventę, kurią Kolone buvo suorganizavęs klubas "Clube de Leones". Rintukai pakartojo Šv. Klaros mokykloje atliktus šokius, o "Ažuolynas" pašoko Liuksusinį, Aštuonytį, Režginėlę ir Melniką. Žiūrovai labai vertino lietuvių šokėjų pastangas.

Kolumbija

KOLUMBIJOS LIETUVIŲ FONDAS sausio 6 d. buvo įsteigtas iniciatorių suvažiavime Medelline. Steigėjų gretoms priklausė — M. Kupstienė, S. Mardosienė, J. Kaseliūnas su žmona ir I. Šernaitienė. Su atsistais įgaliojimais buvo 27 balsai, tačiau trūko ir kaikurių įgaliotinių. Dėl šios priežasties steigiamajame susirinkime tebuvo 12 balsų. Buvo perskaityta šiek tiek pakeista prel. J. Balkūno prieš 25 metus parašyta invokacija. Įstatai taipgi priimti JAV Lietuvių Fondo, išbraukus jo ryšius su Lietuvių Bendruomene, kuri Kolumbijoje nebeveikianti. Suvažiavimui vadovavo J. Kaseliūnas. KLF kontrolės komisijon išrinkti: K. Džiulienė Bogotoje, inž. E. Jasiūnas Čikagoje ir J. Malinauskas Medelline. KLF tarybon visų pageidavimu įėjo likusieji steigėjai — kun. S. Matutis, kun. V. Dubinskas, A. Arminas, M. Kupstienė, S. Mardosienė, dr. P. Totoraitienė, P. Lukauskis, S. Lukauskis, V. Lukauskis, D. Lukauskienė, inž. V. Venckus iš Venecuelos, I. Šerbaitienė ir J. Kaseliūnas. Pirmininku išrinktas kun. S. Matutis, išdininku — kun. V. Dubinskas. Kitus vadovaujančius tarybos narius pavesta pasikviesti kun. S. Matučiu. Tarybos prezidiumas turės eiti ir KLF valdybos pareigas, rūpintis įnašų investavimu, pelno skirstymu, kol susidarys didesnis narių skaičius. Oficialiame suvažiavime pranešime apgailestaujamas kun. N. Salduko, Vacio ir Danutės Slotkų pasitraukimas iš KL Fondo. Kun. S. Salduko laiške taipgi teigiama, kad iš KLF pasitraukia Pranas, Simas, Vytautas ir Danutė Lukauskai. Kadangi asmeninis jų pasitraukimo raštas nebuvo gautas, jie paliekami KLF tarybos nariais. Tikimasi, kad jie pakeis savo nuomonę. Su-

Lietuviškosios programos Hamiltone "Gintariniai Aidai" vedėjas **EDUARDAS STUNGEVICIUS**. Tai McMasters universiteto elektros inžinerijos studentas, kuris radijo stotyje dirba jau ketvarti metai. Pradžioje ši radijo stotis buvo girdima tik universiteto patalpose. Kanados radijo-televizijos ir telekomunikacijos komisijai davus McMaster studentų unijai leidimą atidaryti FM radijo stotį, E. Stungevičius gavo pusę valandos lietuviškai programai. Ši stotis veikia nuo sausio 13 d. Radijo signalai siekia visą Hamiltoną ir užmiesčius — apytikriai 20 km. Į talką jis pasikvietė XII klasės mokinę **AUSRĄ PLEINYTĘ**. Ši radijo stotis yra išlaikoma studentų unijos ir McMaster universiteto administracijos. Sekmadienis, studentų nutarimu, buvo paskirtas etninėms grupėms. Tai grynai kultūrinė programa, kuri nedaro jokio pelno. Studentų tikslas yra pasiekti hamiltoniečius ne tik kaip klausytojus, bet ir kaip aktyviai dalyvaujančius. Retkarčiais atsiranda literatūros mėgėjų, kurie praturtina programą savo kūryba. Šia programa gali pasinaudoti visi lietuviai nemokamai, duodami skelbimus, pranešimus apie lietuvišką veiklą ar lietuvių bendruomenės kultūrinius įvykius. Rašyti: E. Stungevičius, 8 Sanders Blvd., Hamilton, Ont., L8S 3H8. Lietuviška programa transliuojama kas sekmadienį nuo 2 v.p.p. iki 2.30 v.p.p. Stotis CFMU-FM, banga 93.3.

važiavimas baigtas Tautos himnu. Sausio 7 d. numatytų Mišių už Lietuvą teko atsisakyti dėl kun. M. mošiūno nedalyvavimo suvaži-

Argentina

ROSARIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ metinį susirinkimą turėjo 1978 m. gruodžio 17 d. Nuveiktų darbų apžvalgą padarė pirm. J. Papečkys. Naujojon valdybon išrinkti: pirm. J. Papečkys, vicepirm. P. Daugis, išd. M. Bendinskas, I sekr. V. Seniūnas, II sekr. T. Koimaitė-Routabou, nariai — K. Kiskis, O. Jaščiuikiene, E. Gruzdienė, O. Papečkienė, J. Gruzdas ir J. Plepienė. Revizijos komisija palikta ta pati: pirm. A. Matulis, sekr. N. Kabalčiukas, narys A. Švarlys. Posėdyje nutarta metinį nario mokesčių pakelti iki 600 pezų, praveisti aukų rinkimą jaunimo kongresui. Vasario 16 minėjimas bus pradėtas Mišiomis vasario 25 d., žuvusiųjų pagerbimu prie lietuviško kryžiaus parapijos kieme, užbaigtas oficialiaja dalimi parapijos saleje ir po jos sekancio mis vaišėmis.

POPIEZIUS JONAS PAULIUS II pats atsakė į mažo berniuko ranka rašytą laišką. Pagal šiomis dienomis Čikagą pasiekusią žinią, trečios kartos lietuviukas Cassiano Klimeika Zanutto su tėvais ir seneliu Vincu Klimeika mažame Brazilijos miestelyje Padėkos dieną (lapkričio 23) buvo pamaldose, kurias laikė svečias maronitų apeigų vyskupas. Pastebėjęs vyskupo aprangą ir kitą tautę termę po pamaldų tėvams pasakė: "Nežinojau, kad popiežius čia mūsų mieste lankosi!" Supratęs, kad tai nebuvo popiežius, grįžęs namo parašė laišką popiežiui, minėdamas, kad esąs devynerių metų amžiaus, kad yra lietuvių vaikaitis, kad senelis lietuvis džiaugėsi išgirdęs apie Jono Pauliaus II išrinkimą. Paprašė popiežiaus palaiminimo ir pakvietė aplankyti Jacarei miestelį, kai atvyks Brazilijon. Pridėjęs nuotrauką iš lietuvių vaikų stovyklos, pasiuntė paštu, dar tėvams atsiklausus klebono, ar siųsti. Gruodžio 11 d. atėjo popiežiaus atsakymas su nuotrauka ir asmeniškų įrašų: "Totus tuus (Visas Tavo) Joannes Paulus II", kaip tik senelio gimtadienį. Berniukas labai džiaugėsi, kad popiežius yra jo draugas, ir šią relikviją saugo Šv. Rašto puslapiuose.

MŪSŲ KALBA

LIETUVIŲ KALBA UŽSIENYJE

Anglijos Glazgovo universiteto profesorius V. Holtumas (Holtum) keletą kartą ilgesnį laiką viešėjęs Lietuvoje, turbūt yra pirmasis šios šalies mokslininkas taip gerai išmokęs lietuvių kalbą. Jis ypač domisi baltų ir slavų kalbų santykiais.

Neseniai mūsų spaudoje buvo pranešta, jog 1976 m. Islandijos sostinėje Reikjavike buvo išleistos K. Borutos 'Baltaragio malūnas'. Šią knygą į savo gimtąją kalbą išvertė jaunas islandų kalbininkas, jau mūsų minėto norvegų kalbininko Chr. S. Stango mokinys J. Hilmarsonas. 1971 – 1972 m. jie lietuvių kalbą studijavo Vilniaus universitete.

Labai daug lituanistikai nusipelnė vokiečių, lenkų, čekų mokslininkai. Lietuvių klaba dažnai dėstoma daugelyje pagrindinių Lenkijos, Čekoslovakijos, Rytų ir Vakarų Vokietijos universitetų.

Labai svarbus šių metų lituanistikos įvykis yra K. Daukšos 'Poninės' žodyno išleidimas. Šį dviejų tomų indeksą-žodyną išleido Ponas A. Mickevičiaus universitetas, o parengė buvęs šio universiteto baltų filologijos katedros vedėjas Č. Kudzinovskis. Tai keliolikos metų nepaprastai įtempto profesoriaus darbo rezultatas. Svarbūs yra dabartinių lenkų lituanistų J. Safarevičiaus, T. Zdanevičiaus, M. Hasiuko, V. Smočinskio darbai. Įvairias baltų kalbotyros problemas tyrinėja ir vienas žymiausių mūsų laikų pasaulio indoeuropiečių J. Kurolovičius. Žymiausi čekų lituanistai šiuo metu yra P. Trosas ir A. Erhartas. Rytų Vokietijoje ypač aktyviai lituanistikos baruose dirbuojasi V. Falkenhanas, R. Ekertas, O. Benzé. Vakarų Vokietijoje pastaraisiais metais lietuvių kalbos mokslui ypač nusipelnė E. Hofmanas, V. Šmidas, E. Tanglis, J. Princas, L. Baldauf (Jurgutytė), A. Barnesbergeris, K. H. Šmitas. Pirmuosius įdomius savo darbus paskelbė metus Vilniaus universitete tobulinęs ir nepaprastai gerai lietuvių kalbą išmokęs J. Rangė.

Lietuvių kalba buvo ir tebėra dėstoma ir įvairiuose Prancūzijos, Šveicarijos, Italijos, Austrijos universitetuose. Lietuvių kalbos leksikos tyrinėtojams labai įdomūs yra šveicaro J. P. Locherio darbai. Neseniai metų stažuotę Vilniaus universitete baigė italų kalbininkas G. Mikelinis (Michellini).

Pastaraisiais dešimtmečiais gerų lietuvių kalbos specialistų atsirado JAV. Populiarinant lituanistiką šioje šalyje labai daug nusipelnė ilgesnį laiką Kauno universitete dirbęs šveicarų kilmės kalbininkas A. Senas. Gerai Lietuvoje žinomi ir jo mokinio V. Šmolstygo (Schmalstieg) darbai. Šis Pensilvanijos valstybinio universiteto profesorius neseniai išleido dvi labai įdomias knygas apie senovės prūsų kalbą. Labai vertingus senuosius lietuvių kalbos paminklus paskelbė G. Fordas. Lietuvių ir apskritai kitas baltų kalbas Jungtinėse Amerikos Valstijose tyrinėja: E. Hempas (Hamp) B. Jegeris, A. Klimas, M. Kenstovičius, Dž. Levinas, V. Jaskevičius, J. Tanaka, J. Rėklaitienė, V. Zepsas, E. Maksvelas (Maxwell), B. Dardenas, V. Koudžilas (Cowgill) ir kt. Amerikiečių kalbininkas D. Robinsonas praėjusiais metais išleido pirmąjį „Atvirkštinį lietuvių kalbos žodyną“ („Lithuanian Reverse Dictionary“), sudarytą pagal 1954 m. Vilniuje Lietuvių kalbos ir literatūros Instituto išleistą „Dabartinės lietuvių kalbos žodyną“.

Lietuvių kalba pastaraisiais dešimtmečiais pasiekė ir tokių šalių mokslo įstaigas, kur anksčiau apie ją beveik nežinota. Pavyzdžiui, Melburne Monašo universitete lietuvių kalbą dėsto čekų lituanisto P. Trosto mokinys I. Marvanas. Jis parengė ir netrukus turėtų išleisti didelę monografiją apie lietuvių kalbos morfologiją. Anksčiau keletas įdomių jo straipsnių buvo išspausdinta Lietuvos ir Latvijos filologų leidiniuose. Baltistikos, ypač latvistikos, problemomis domisi ir Pietų Australijos Flinderio universiteto profesorius T. Fenelas (Fennell). Prieš keletą metų šis mokslininkas lankėsi Lietuvoje.

Japonijoje turime nuostabų lituanistą I. Muratą. Šis Tokijo Ekonomikos koledžo profesorius taip pat yra lankęsis Lietuvoje. Neseniai į japonų kalbą jis išvertė A. Baranausko „Anykščių šilėlių“ paskelbė nemažą dalį K. Donelaičio „Metų“ vertimo. I. Murata moka ne tik lietuvių, bet ir latvių kalbą.

Iš Indijos mus pasiekė liūdna žinia, jog ten 1977 m. gegužės 29 d. mirė vienas žymiausių indijos filologų, ilgametis Kalkutos universiteto profesorius S. K. Četerdžis (Chaterji). 1964 ir 1966 m. šis in-

dy mokslininkas lankėsi Lietuvoje ir Latvijoje. 1968 m. jis išleido knygą 'Baltai ir arijai' („Balts and Aryans“). Knygos pagrindą sudaro Četerdžio paskaitos, skaitytos Simloje, Indijos aukštesniųjų studijų institute. Indų mokslininkas bene pirmasis taip plačiai mėgino aptarti baltų ir arijų ryšius ne tik kalbiniu, bet ir istoriniu, kultūriniu požiūriu. Autorius savo knygą dedikavo "seserims ir broliams tarybinėse Pabaltijo Lietuvos ir Latvijos respublikose". Lietuvoje Četerdžis turėjo gerą bičiulį žinoma mūsų keliautoją ir antropologą A. Pošką, su kuriuo susipažino, kai pastarasis gyveno Indijoje.

Šiame straipsnyje toli gražu nėra išvardinti visi lietuvių kalbos tyrinėtojai, dirbantys įvairiuose pasaulio kraštuose. Tačiau ir iš šių trumpų pastabų turbūt galima susidaryti įspūdį, jog lietuvių kalba bičiulių turi nemaža.

STIPRĖJA DĖMĖSYS RYTU EUROPAI

Popiežiaus Diena

Š. m. vasario 2 d. Lenkijos vyskupų iniciatyva buvo minima "Popiežiaus Diena". Ta proga visose Lenkijos šventovėse buvo skaitomas ganytojinis Lenkijos vyskupų laiškas, liėčiantis 900 metų sukaktį nuo Lenkijos globėjo šv. Stanislovo mirties ir 600 metų nuo stebuklingojo Dievo Motinos, Lenkijos Globėjos, paveiklo garbinimo pradžios Čenstakavoje. Ta proga taip pat buvo sakomi pamokslai, iškeliant religinės laisvės ir popiežiaus kelionės į Meksiką reikšmę. Specialioje maldoje buvo dėkojama Švenčiausiajai Mergelei Marijai už tikėjimo išlaikymą Lenkijoje, už išrinkimą Lenkijos sūnaus į Apaštalų Sostą.

"Taikos Karalienė, išmelski savo Sūnaus malonę, kad Šventasis Tėvas Jonas-Paulius II galėtų įgyvendinti taiką visoje žmonių šeimoje, visose tautose ir valstybėse: kad jo pontifikato metu visi žmonės jaustųsi tikrais vienintelio dangiškojo Tėvo sūnumis ir broliais savo tarpe; kad visoje žemėje išnyktų karai ir iš žmonių širdžių nepaykanta, kuri yra visų blogybių šaltinis.

Dievo Motina, padaryk, kad Šventasis Tėvas galėtų padėti ne tik katalikiškajai Lenkijai, bet ir visom Rytų tautom; kad kunigai visur galėtų grįžti į apleistą šventovę, kad jose vėl būtų aukojama šventoji Eucharistijos auka ir kad Gyvasis Dievas vėl galėtų apsigyventi altoriaus namelyje; kad šventieji paveikslai vėl būtų sugražinti iš muziejų į altorius ir kad tikintiesiems neberekėtų kentėti už savo tikėjimą į Jėzų Kristų.

O Švenčiausioji Motina, padaryk, kad mūsų tauta galėtų laisvai sutikti savo sūnų popiežių Joną-Paulių II Tavo Karalystėje — Lenkijoje! Amen."

Koncertas Vatikane

Milano garsiojo "Scala" teatro ansamblis, dalyvaujant Italijos radijo bei televizijos orkestram, iškilmingai pagerbė popiežių Joną-Paulių II. Vasario 8 d. didžiojoje Pauliaus VI varde Vatikano audiencijų salėje, tal-

pinančioje daugiau kaip 10.000 dalyvių, atliko lenkų kompozitoriaus Kristofo Pendereckio religinio kūrinio "Prarastas Romus" antrąją dalį. Dalyvavo pats popiežius, Romoje gyvenantys kardinolai, augštieji Vatikano valstybės pareigūnai ir gausi Romos bei įvairių tautų publika. Dirigavo pats autorius Kr. Pendereckis.

Opera "Lietuviai"

Mažai kas nežino, kad žymusis italų kompozitorius Amilcare Ponchielli, gyvenęs 1834-1886 m., savo kūrybos augštumoje, apie 1872-3 metus, sukūrė vieną iš gražiausių pasaulinio masto operų "I Lituani — Lietuviai". Pirmasis operos "I Lituani" pastatymas įvyko 1874 m. Milane ir buvo sutiktas su dideliu priitarimu. Palankiai ją įvertino ir muzikos kritika. Tuometinėje Lietuvoje ir Rusijoje ši opera buvo uždrausta statyti, kaip per daug "revoliucinė". Opera "I Lituani" sukurta pagal Adomo Mickevičiaus veikalą "Konradas Valenrodas", kurioje žymų vaidmenį atlieka ir Vytautas Didysis. Tačiau operos libretas yra taisytinas dėl italų libretisto nesiorientavimo Lietuvos istorijoje. Ši opera buvo rengiamasi statyti 1940 m. Lietuvos valstybės teatre. Operos libreto tekstą išvertė ir perdirbo Stasys Santvaras, bet sovietų ir vokiečių okupacijos pastatymą sutrukdė.

Šiomet ši opera vėl buvo "at-rasta" italų meno sluogsnuose ir sausio 12 d. ji buvo Italijos radijo ir televizijos auditorijoje Torine atlikta italų radijo simfoninio orkestro ir choro. Operai dirigavo žymusis italų muzikas Gianandrea Gavezzeni. Didžioji italų spauda, kaip Torino dienraštis "La Stampax", "La Provincia" ir kiti, šį pastatymą labai palankiai sutiko ir komentavo, išskeldami ir Lietuvos dabartines problemas. Italų spauda pažymi, kad šią operą labai vertino ir šio amžiaus pradžioje dirigavo garsusis dirigentas Toscanini. Lietuvių operai Čikagoje linkėtina susidomėti "I Lituani" opera ir jos pastatymu sudominti viešąją pasaulio opinią Lietuvos problemomis.

LOZORIUS IŠ BETANIJOS

Apie Kristaus prikeltąjį Lozorių iš Betanijos, Martos ir Magdalenos brolių, tikrų žinių yra tik evangelijose. Legenda, kad jis skelbė Kristaus mokslą Provencoje ir buvo Marisilijos vyskupu, siekia tik XI amž., bet ji yra labai populiari. Turbūt labiausia ji buvo išgarsinta XIX amž. rašytojo Frederic Mistral "Mireile" veikale. Čia duodame iš jo trumputę ištrauką.

Mes seserys ir broliai, kurie visur sekėme Lozorių, buvome ištremiti. Mus prievarta susodino į laivelį ir be burių ir irklų atidavė šelstančios jūros užgaidoms. Mes moterys išliejome upelį ašarų, o vyrai kėlė akis į dangų. Ir kai jau matėme išnykstant alyvas, namus ir bokštus, kai Karmelio kalno viršūnės ir šlaitai susiliejo į mažą kupetą, tai mūsų ausis pasiekė šauksmas... Atsi- gręžę pamatėme mergaitę. Ji iškėlusį rankas karštai šaukė: "O, priimkite ir mane į laivelį! Ir aš noriu mirti už Jėzų, mirti karčia mirtimi!". Tai buvo Sara, mūsų tarnaitė. Ir tu ją matai danguje, papuoštą aureole, balta kaip balandžio mėnesio aušra.

Siaurės vėjas mus stūmė vis tolyn ir tolyn. Bet Salomė, Dievo įkvėpta, ant šokinėjančių mėlynų, baltomis putomis pasipuošusių, bangų išmetė savo veliumą. O galingasis tikėjime! Mergaitė, eidama virš vandens, neskendo ir atėjo į mūsų varganą laivelį. Vėjas ją stūmė, o veliumas traukė. Kada tačiau pamatėme tolumoje išnykstančias mielos tėvynės kalnų viršūnes ir prieš mus atsivėrė neaprėpiamos jūros platybė, reikia pačiam tai pergyventi, kad galėtum suprasti tą liūdesį, kurį jautėme širdyje.

Vėjas neša tolyn mūsų laivelį į baisiąją jūrą. Marcellis ir Saturninas klūpo laivelio užpakaly. Senasis Trofimas susirūpinęs apsi- stūcėis apstasau. Prie jo sėdi vyskupas Maksiminas.

Gale, kaip numiręs, stovi tas Lozorius, kuris buvo drobulėse suvyniotas ir patalpintas kape, tarsi savo išvaizda, norėtų išgąsdinti gurguliuojančias gelmes. Šalia jo sėdi seserys Marta ir Magdalena, kuri ašaromis aplaisto savo skausmą.

Tas pats laivas, blaškomas demonu, nešė Eutropijų, Sidonijų, Juozapą iš Arimatėjos, ir Kleoną, kurie apimus vėjams, mėlynajai jūrų karalystei leido klausytis psalmių giesmės garsų ir pakartojamo: "Te Deum laudamus!" — "Tave Dieve garbiname!"

Saulė pakildavo iš jūros ir į jūrą nusileisdavo, o mes klaidžio- dami begalinėje sūraus vandens lygumoje vėjo nešami bėgome. Bet Dievas saugojo mus nuo uo- lų, kad per mus Provencos žmo- nės pažintų jo įsakymus.

Vienas rytas buvo gražesnis už kitus. Mes matėme naktį prabė- gant su lempa rankoje, kaip naš- le einančią kepti savo duonos.

Bangos buvo išsilyginę kaip grin- dinys ir vos beliete laivelio kraš- tus.

Bet staiga pajutome, kad ten giliai dugne kažkas dedasi, juda, pučiasi ir pasigirsta kažkoks rū- stus kaukimas, kuris siaubingu iš- gąsčiu perveria sielos ir kūno gel- mes. Ir vis labiau ir labiau di- dėja staigimas ir dejavimas. Mes visi tylūs, kaip nebyliai, kiek tik mūsų akys pasiekia stebime van- denį. Staiga tolumoje iškilo bai- saus aukštumo vandens kalnas.

Visa jūra sukilusi kaip praga- ras, šnioksdama ir kaukdama, griuvo ant mūsų. "O Viešpatie!". Staiga milžiniška banga meta mus dugno prarajon ir, mirtinai iš- gąsdintus, vėl iškelia ant savo vir- šūnės, kad paskui vėl trenktų į gelmes.

Koks išgąstis! Koks sumišimas! Ilgi akinantys žaibai skaldo siau- binga tamsa, kuriuos seka bai- sus perkūno trenksmai! Visas pra- garas sukibo ir atėjo praryti mū- su menkučio laivelio. Afrikos vė- jo Sibilė kaukdama meta žemyn, kad sudaužytų jo priekį į atsivė- rusį dugną.

Jūra čia pakyla ant savo ark- lių nugaros, čia vėl pasineria į juodas gelmes, apgyventas ryklių, ruonių ir jūros šunų, kad išgirs- tų skestančiųjų šauksmą, kuriuos ten nunešė bangos.

Jau aiškiai matėme savo pra- žūtį! Milžiniška banga lūžo ant mūsų galvų. Tada Lozorius sušu- ko: "Viešpatie, gelbėk vairą!... Tu vieną kartą mane mirusį iš- vedei iš kapo... Gelbėk: laive- lis krenta bedugnėn!" Jo šauks- mas, kaip naras išneria iš bangų ir kylo į dangų.

Aukštuose dangaus rūmuose Jė- zus išgirsta jo šauksmą. Jis pa- žvelgia žemyn ir ant pasipūtu- sios jūros pamato savo draugą.

Lozorius prikėlimas — Beato Angelico

krentantį į pražūtingos prarajos žiotis. Jis staiga ištiesia savo gai- lestingą ranką ir pasiunčia ilga audros tamsybes perskrodžianti saulės spindulį.

Aleliuja! Ant žiaurios bangos mes dar pakylame ir nusileidžia- me, bet išgąstis mažėja, didžiulės bangos nyksta, juodi debe- sų sklaidosi ir mes pamatome žaliuojančią žemę...

Už mūsų bangos dar vis dau- žosi ir šniokščia, bet artedamos prie mūsų laivelio apimsta. Lai- velis kaip balandis skrenda, pra- skleisdamas į šalis putotą van- denį.

Aleliuja! Pagaliau laivelis pa- siekia lygų be uolų paplūdimį. Mes visi krentame ant šlapio smė- lio ir vienu balsu sušunkame: "O Kristau, tu nuo audros išgelbėjai mūsų gyvybę, dėl to tau aukoja- me visą savo gyvenimą, už tai šiame krašte iki mirties skelbsi- me tavo įstatymą! Tai tau, prisie- kiamo!"

Frederic Mistral

GAVĖNIA — RYZTO IR MALO- NĖS LAIKAS

Gavėnia — tai apsimąstymo ir at- gailos, Velykoms — tai yra Viešpa- ties Jėzaus Kristaus Prisikėlimo šventėms pasiruošimo laikotarpis.

Ne taip seniai Bažnyčia reika- laudavo kasmet daugiau pasninko ir nuo mėsos susilaikymo dieny. Dabar bažnyčia leidžia tikintie- siems pasirinkti laisvą atgailą kas penktadienį,

Ar Tu jau apsisprendei kokią laisvai pasirinktą atgailą darysi šio- je Gavėnioje?

Atgailos tikroji prasmė turi bū- ti susiartinimas su Kristumi ir su broliais.

Ne kančia, nusimarinimas svar- bu, bet iš atgailos išeinantis nuo- širdesnis atsivertimas Dievui ir ar- timui.

Taip, reikia ryžtingesnės meilės. Šioje Gavėnioje stenkis parodyti daugiau meilės Kristui ir Viesiems žmonėms.

Kun. Petras Urbaitis SDB

MARÇO 1979 NR. 2 (9)

NR. 10 (1595) — 1979.III.15

**4 de Março — SÃO CASIMIRO,
UM SANTO LITUANO**

A Lituânia é o último país europeu que entrou para a Igreja Católica. Em 1251 foi batizado Mindaugas, o primeiro rei da Lituânia unificada, com sua família e muitos nobres. Porém o método de evangelização errado levou os lituanos a resistirem a aceitação total da fé cristã por dois séculos; pois os "evangelizadores" (a Ordem militar teutônica) traziam a fé na ponta da espada; e os lituanos recusavam.

Porém mal entrou na família dos povos cristãos (1413), a Lituânia deu para a Igreja talvez o primeiro jovem leigo da era moderna — SÃO CASIMIRO (1458-1484). E o deu um inteiro século antes que povos mais amadurecidos na fé, tal como a Polónia com S. Estanislau Kostka (1550-1568), a Itália com S. Luiz Gonzaga (1568-1591), a Bélgica com S. João Berchmans (1599-1621). E o formou não na cela de um convento, como foram formados outros três, e sim na vida tumultuosa e luxuriosa de uma corte real.

Os antepassados de S. Casimiro afundam suas raízes na Lituânia ainda pagã.

Todos eles são descendentes de Gediminas, fundador da capital lituana Vilnius, que desde 1316 até 1572 deu bons soberanos para a Lituânia, a Polónia e para demais países europeus.

O bisavô de S. Casimiro era ALGIRDAS (1345-1377), o soberano que combatendo os tártaros, estendeu as fronteiras lituanas na atual Ucrânia e bem duas vezes sitiou a própria Moscou.

Ele era ainda pagão. E quando veio a falecer, foi queimado com seu cavalo, seus cães de caça e suas armas numa grande pira funerária.

continua na pag. 3

SÓFOCLES E ELA
Uma fantasia em duas cenas
de
Raimundas Samulevičius

(continuação do número anterior)

PRIMEIRO ANCIÃO.— Agora de volta à nossa discussão. Eu ainda sustento que...

SEGUNDO ANCIÃO.— Você sustenta que o terceiro ator é desnecessário. .

PRIMEIRO ANCIÃO.— É verdade.

SEGUNDO ANCIÃO.— E eu sustento que ele é essencial.

PRIMEIRO ANCIÃO.— O que prova sua completa ignorância sobre arte dramática. Tenha em mente que. . (Repentinamente uma idéia o atinge) Mas quem introduziu o terceiro ator?

SEGUNDO ANCIÃO.— O terceiro?

PRIMEIRO ANCIÃO.— Quem introduziu o terceiro ator?

(O SEGUNDO ANCIÃO está calado).

Você não sabe?

SEGUNDO ANCIÃO.— O segundo ator foi introduzido por Aeschylus. Isto permitiu.

PRIMEIRO ANCIÃO.— Eu estou perguntando sobre o terceiro ator.

SEGUNDO ANCIÃO.— Eu não me lembro. Eu não sei. Espero que você esteja contente.

PRIMEIRO ANCIÃO.— Então você não sabe?

SEGUNDO ANCIÃO.— E você?

PRIMEIRO ANCIÃO.— Se eu soubesse eu não perguntaria?

SÓFOCLES.— Eu introduzi.

(Os dois ANCIÃOS olham para ele.)

PRIMEIRO ANCIÃO.— Você?

SEGUNDO ANCIÃO.— Perdoe-me, mas quem é você?

SÓFOCLES.— Sófocles.

(OS ANCIÃOS entreolham-se em interrogação.)

PRIMEIRO ANCIÃO.— Sófocles?

SEGUNDO ANCIÃO.— Sófocles.

SÓFOCLES.— Não me digam que meu nome não significa nada para você.

PRIMEIRO ANCIÃO.— O que ele poderia significar?

SEGUNDO ANCIÃO.— Sim, por que nós deveríamos conhecer você?

(O TAVERNEIRO retorna).

PRIMEIRO ANCIÃO (AO TAVERNEIRO).— Você conhece todo mundo por aqui, XANTHIUS. Você já ouviu falar de um. Sófocles?

TAVERNEIRO.— Sófocles? Sofocles. Não, é ele o vagabundo que bebeu como um gambá aqui na última semana e não tinha dinheiro para pagar?

(Coloca as taças)

PRIMEIRO ANCIÃO.— É ele este aqui?

TAVERNEIRO.— Claro que não. Eu nunca vi este velho cavalheiro antes. (Coloca a taça de vinho em frente a SÓFOCLES) Eis aqui, senhor. Beba, à sua saúde.

SEGUNDO ANCIÃO.— Eu me lembro. Meu filho estudou Matemática com um Sófocles. Ele foi um mau professor. Hoje a criança não sabe nem somar nem subtrair. Mas aquele Sófocles não pode ter mais de quarenta..

PRIMEIRO ANCIÃO.— E quanto a mim, eu nunca ouvi falar de nenhum Sófocles.

SÓFOCLES.— Então talvez você nunca esteve num teatro antes?

PRIMEIRO ANCIÃO.— Nós. Meu caro senhor, nós nunca perdemos uma única produção. Nós sabemos as tragédias de Aeschylus de cor.

SEGUNDO ANCIÃO.— Nós não gostamos de vangloriar-nos mas conhecemos Euripedes e Aristofane pessoalmente.

SÓFOCLES.— E Sófocles.. não significa nada para vocês?

PRIMEIRO ANCIÃO.— Absolutamente nada.

SÓFOCLES.— E Antígona, Édipo Rei, e Édipo em Colona? Minha grande trilogia?

SEGUNDO ANCIÃO.— Pobre idiota..

PRIMEIRO ANCIÃO.— Vamos evitar entrar em discussão com ele.

SÓFOCLES.— O que vocês estão sussurrando?

PRIMEIRO ANCIÃO.— Nós estamos tentando nos lembrar quem você é, senhor, mas infelizmente...

SÓFOCLES.— Édipo, Antígona, Eletra, Ismene, Creon..

SEGUNDO ANCIÃO.— Estes nomes são conhecidos por nós da mitologia, mas o que eles tem a ver com você?

SÓFOCLES.— *“Ou você pensa que meus filhos, nascidos como eles foram nascidos, seriam doces aos meus olhos?”*

Ah, nunca, nunca. Nem esta cidade com seus muros altos,

Nem a imagem sagrada dos deuses. Pois eu,

Três vezes miserável. — Édipo, o mais nobre da linha

De Kadmos, condenaram-me a não mais sentir prazer

Com estas coisas...

Condenaram-me..

Como continua o resto? Não consigo lembrar-me. Os versos misturam-se.. (Ri culposamente.)

TAVERNEIRO.— Talvez, meu velho, você anda misturando as coisas há bocado de tempo, hein?

SÓFOCLES.— Como ousa falar assim? (Levanta-se.)

TAVERNEIRO.— Acalme-se, meu velho, acalme-se.

SÓFOCLES.— Eu sou Sófocles.

TAVERNEIRO.— Eu sou o taverneiro Xanthius.

SÓFOCLES.— Eu sou Sófocles.

TAVERNEIRO.— E eu repito, eu sou Xanthius.

SEGUNDO ANCIÃO.— Acalme-se, Xanthius. Não dê atenção a ele. Não vê que este velho mistura as coisas.

PRIMEIRO ANCIÃO.— Ele é senil. É simples e natural. Ele não pode ter menos de cem.

SÓFOCLES.— Noventa, seu idiota.

PRIMEIRO ANCIÃO.— Eu estive perto.

SÓFOCLES.— Oh, como eu gostaria de descer o porrete nas suas costelas. Tolos estúpidos.

SEGUNDO ANCIÃO.— Talvez deveríamos chamar um médico.

PRIMEIRO ANCIÃO.— Ou talvez os guardas.

SEGUNDO ANCIÃO.— Deixem levá-lo a um hospital.

TAVERNEIRO.— A um hospício.

PRIMEIRO ANCIÃO.— Cadeia.

SEGUNDO ANCIÃO.— Deixá-lo livre pode ser perigoso. Nós o vigiaremos. Corra, Xanthius, chame alguém.

TAVERNEIRO.— É pra já, é pra já. (Corre para fora.)

SÓFOCLES deixa-se cair na sua cadeira. O ASSASSINO contratual entra e senta-se ao lado de Sófocles).

PRIMEIRO ANCIÃO (Ao ASSASSINO).— Tome cuidado amigo.

SEGUNDO ANCIÃO.— Aquele velho é um lunático.

PRIMEIRO ANCIÃO.— É por isso que ele é perigoso.

ASSASSINO.— Vocês me aconselham? Estranhos homens. Eu não tenho medo de nada. Eu sou um assassino, por contrato. Eu posso enforçar,

apunhalar, atirar, envenenar e não deixar pistas. Se você tiver um amigo supérfluo ou um inimigo, nós logo poderemos chegar a um acordo. O preço não será além de suas posses. O que? (Ri) Vocês estão com medo? Surpresos? Oh, como suas faces ficaram deprimidas. Não tenham medo. Eu sou um homem honesto. Meu emprego é como qualquer outro, e eu tento ser consciente e organizado nele. Agora eu estou faminto. Onde está o taverneiro?

SEGUNDO ANCIÃO.— Ele saiu correndo. Chamar os guardas ou..

ASSASSINO.— (serenamente, para Sófocles).— Bem, agora, meu caro Sófocles.. Eles breve o arrastarão para a cadeia ou um hospício. Mais tarde eles deixarão você ir. Você vagará pelas ruas poeirentas e estradas imundas e bandos de crianças seguirão você, atirando pedras e ossos, chamando-o de louco, assim como a Van Gogh. Então você será preso por vadiagem e sentenciado a trabalho forçado. .

SÓFOCLES.— Oh, deuses. Por que este sofrimento?

ASSASSINO.— Você matou paulatinamente Antígona, o justo Édipo, o sério Creon, para salvar-se. Você é um assassino, Sófocles.

SÓFOCLES.— Eu?

ASSASSINO.— Quem mais?

SÓFOCLES.— Mas. .

ASSASSINO.— Não tente justificar-se. Eu sei que vocês homens podem encontrar milhares de razões para justificar suas ações: não havia outro jeito, você foi forçado, você foi torturado. . E por alguns dias extras você traiu Antígonas e Édipos. Foi assim antes de sua época, e assim será depois de você. Assim será para sempre.

SÓFOCLES.— (Ergue-se sobressaltado).— Você está errado.

(O ASSASSINO ri).

Mate-me.

ASSASSINO.— Você tem algum dinheiro?

SÓFOCLES.— Não.. Eu mal tinha para pagar a taça de vinho.

ASSASSINO.— Você quer que eu trabalhe de graça?

SÓFOCLES.— É difícil matar um homem de noventa anos?

ASSASSINO.— Não. Mas emprego é emprego. (Mais suavemente) Não se preocupe, meu velho. Eu sou bom de coração. Eis aqui algum veneno. Não ligue se ele diz „pó para dor de cabeça”. Eu o preparei para um certo. . Eis aqui, despeje-o em seu vinho, misture-o. Quando você bebê-lo, você cairá no sono. Para a eternidade.

SÓFOCLES.— Obrigado, meu bom homem. (Despeja o veneno na sua taça) Obrigado. (Levanta a taça a seus lábios).

(Uma luz verde inunda a taverna. O ASSASSINO tira sua máscara e SÓFOCLES reconhece ELA).

SÓFOCLES.— Então é você?

ELA.— Sim.

SÓFOCLES.— E quando eu acabar a taça, elas renascerão? Antígona, Édipo, Creon?

ELA.— Elas estarão vivas. Acredite-me. Eu sei como manter minha palavra. Elas andarão sobre a terra de época a época, de país para país, de pessoas para pessoas. Édipo verá com seus olhos invisíveis e seguirá Antígona..

SÓFOCLES. (Levanta a taça). — À sua saúde.

(ELA sorri prazerosamente.)

(As luzes são enfraquecidas.)

Tradução de V. A. Šukys

4 DE MARÇO SÃO CASIMIRO

O avô do santo foi JOGAILA, filho de Algirdas, grão duque da Lituânia junto com Vytautas o Grande. Jogaila também era pagão: cultuava as forças da natureza, em particular o fogo, que moças para isso consagradas guardavam aceso dia e noite.

A nobresa polonesa, com o intuito de fortalecer seu país, ofereceram à Jogaila sua princesa Yadvige e a coroa real.

Para se tornar rei de um país já cristão, Jogaila teve que se batizar, Jogaila foi batizado em 1386 em Cracóvia aos 35 anos com o nome de Ladislau. E trouxe para esposa, como presente, a Lituânia (que era três vezes maior que a Polônia). Iniciou assim a união “pessoal” dos dois países sob uma única corôa.

Jogaila — Ladislau (os poloneses o chamam de Jagiello) enterrou as três suas esposas, que não lhe deixaram um herdeiro sobrevivente. Aos 70 anos decidiu-se casar com uma duquesa lituana. Sofia Alsenaitė, que lhe deu dois filhos. Um foi Ladislau e sucedeu ao pai no trono da Polônia-Lituânia, porém morreu em Varna em 1444 numa batalha contra os turcos.

O outro filho foi Casimiro. Ele em 1440 foi eleito grão duque da Lituânia e em 1447 foi coroado rei da Polônia e Lituânia. E o pai de São Casimiro.

*Do livro “Quem é S. Casimiro?”
de Pr. Gavénas*

JUOZAS GRIŠMANAUSKAS

TO LI MIEJI KVA DRA TAI

DVEJOPI EGZAMINAI

Valsčiuose jau buvo sudaryti sąrašai ūkininkų, kurie turėjo daugiau 25 ha žemės, ir šeimų, kurių jaunimas nestojo į kariuomenę ir slapstėsi, įsijungę į partizanus ar šiaip kur.

Ir taip šeštadienio vakarą, kai jau buvom spėję keliese išvykti į namus maisto, bendrabutiečiai gavo įsakymą tučtuojau prisistatyti mokyklon. Direktorius, dalyvaujant enkavedistams, išdalija vyrukams šautuvus ir siunčia juos visus į miestelį. Čia irgi buvę rengtasi. Tiesiai iš tarnybų buvo pašaukti valsčiaus, pieninių, kooperatyvų ir visų kitų įstaigų tarnautojai, suskirstyti brigadom ir apginkluoti.

Mūsiškius imaišė tarp tų ir, įsodinę į sunkvežimius, išvežė į kaimus suimnėti žmonių.

Sekmadienio naktį sugrįžęs, baisių istorijų iš savo draugų prisiklausiau.

— Na, ir ką tu gali? Ibruko šautuvus enkavedistas ir žiūri. Tik pabandyk neiti, — pasakojo bendrabutiečiai, o aš ir barti gavau iš auklėtojo, kam pasišalinau, jam nepranešęs.

Daug buvome girdėję apie trėmimus, bet kad taip artimai ir mums būtų reikėję juos pamatyti ir net juose talkininkauti, niekas net sapne nebuvo pasapnavęs. Baimė, kad gali ir pats pakliūti į tokių 'medžiotojų' eiles, vertė vis išrasti reikalų dažną šeštadienį durti "maisto rūpintis".

Ta naujoji santvarka mummyse ugdė nepasitikėjimą vieno kitu ir vertė mus savo aklu įrankiu. Tiesa, saviškiai nebuvo tokie žiaurūs, kaip svetimieji. Jie nesirausė spintose ar stalčiuose, nelupo žiedo nuo pirštų, bet jie nieko negalėjo pagelbėti išvežamiesiems, nors ir ginkluoti būdami. Jie, daugumoje siaubo priblokšti, išbalę stovėjo, negalėdami žiūrėti į veidus savo žmonėms, tokiems pat lietuviams, kaip ir jie patys.

Šitie dalykai pagrindiniai sudrumstė nuotaiką. Čia ir taip jau pašlijusią nuo to laiko, kai pasirodė naujasis direktorius. Tai kad ir dirbame, bet jau ne tas. Tik norisi, kad greičiau mokslas baigtųsi.

Galvoju sau, gausiu kur kokią ramią tarnybą, ir paskęsiu savo darbe, gal ir ne taip slėgiančiai veiks ta nuotaika.

Praeina pirmieji metai. Pradedame ir antruosius.

Vis tas pats. Dar blogiau. Jau artinasi ir galutinė mokslo metų pabaiga. Dar pora mėnesių, ir išsisklaidysime visi. Ruošiamės egzaminams. Praeina ir gegužės pirmoji. Mažiau mus trukdo propagandos darbams miestelyje, leidžia pasirengti egzaminams.

Prieš pat egzaminus praneša:

— Rašykitės į komjaunuolius, nes neišlaikysite egzaminų. Vis dar ne visi buvome komjaunuoliais. Rūpi. Ką čia dabar daryti? Nesirašyti, tai dviejų metų mokslas, kaip į duobę. Rašysies, tai vėl prieš bendrą saviškių ir savo nusistatymą. Sakome: — Paskui. Dabar, kol nebaigę, tai ne kas naudos organizacijai iš mūsų visa galva užimta mokslu. O jeigu šiaip, be jokio veikimo — kaip sausas stuobris žaliame komjaunimo sode, tik vietą užimsi. Bet, kai baigsime, tai jau, tikrai.

Surandame kitokių triukų savo komsorgui apgauti. Įsigeriname vietos laikraščiu. Aš parašau straipsnį pavadinimą "Kad žydėtų sodai gegužį".

Tai buvo mano kaip ir mokyklos baigimo darbelis. Čia, pasirėmęs visom įgytom žiniom, sakiau, jog, atitinkamai parengus vaismedžius, galima mūsų krašte jų žydėjimo susilaukti visu mėnesiu anksčiau. Žinoma, pabaigoje "džiaugiausi" tarybinės valdžios man suteikia galimybę įsigyti žemės ūkio kvalifikuoto darbuotojo profesiją. Be tokios būtinos kiekvieno sakyto ar rašyto žodžio užbaigos, ir mano "sodai" ne tik nebūtų "žydėję" gegužį, ne tik nebūtų spausdinti, bet kažin ir aš pats, arilgai bebūčiau "žaliaves".

Straipsnis pasirodė "Kretingos Tiesoje" lygiai tuo laiku, kai jau atrodė, jog neturiu galimybės išvengti nestojęs į komjaunuolius. Bet, matyt, jis pakankamai įrodė mano "pažangumą" moksle, ir tai buvau laikinai paliktas ramybėje. Išlaikiau ir egzaminus.

Ir dauguma išlaiko ir keletas gauna pataisas. Jei taip gerais laikais, gal jie būtų ir neišlaikę. Dabar gi, jei būtų neišlaikę, jiems gręstė treji metai darbo stovyklos, tai mokytojai patys stengėsi jiems padėti, ir visiškai "nesukirto" jų, o tik pataisas davė.

Vienas darbo etapas pasibaigia, antrasis prasideda. Už gautą valstybinę stipendiją turime valstybei atidirbti dvejus metus tarybiniame ūkyje.

Buvo ankstyvas 1948 metų gegužės 18-osios rytas. Mes visi kartu su savo mokyklos direktorium, susėdę į sunkvežimį, vykome į Vilnių, tarybinių ūkių ministerijon. Tenai turėjo mus paskirstyti tai dviejų metų praktikai.

Keliais prasilenkiame daug vilkstinių, vis dar vadinamų "sabotažnikų", vežamų Vilniaus kryptimi. Sunkvežimiuose su atstatytais šautuvais iš galų sėdi enkavedistai ir civiliai, matyt, lietuviai, "komandiruoti" iš istaigų ir darboviečių. Važiuoja vežimai, pakrauti našuliais, balton ir margon marškon įmesti būtiniausi drabužiai ir maistas.

Moterys su paraudusiomis išverktomis akimis, vaikai pamėlynavusiomis nosytėmis nuo šaltoko gegužės oro, paaugliai, darbingi vyrai ir seneliai.

Jie mums mosuoja, kai mes juos lenkiame. Dažnas sušunka:

— Sudiev. Pasimatysime plačiojoje tėvynėj.

Matyt, jie mano, kad ir mus išveža, kaip ir juos, — galvojame. Vienas kitas mūsiškių sunkvežimyje ima aiškiai jaudintis, kiti šluostosi ašaras, kiti sunkiau atsidūsta. Visi nusimine.

— Nėra čia ko jaudintis. Tai mūsų tėvynės išdavikai, — ramina mus direktorius. Mes žvelgiame į jį tiesiai. Jis negali atlaikyti mūsų žvilgsnio, ir nūsuka. Jaučiu, kad kiekvienas gilumoje sakome:

— Mes žinome, kokie jie išdavikai. Ir tu pats žinai tai.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

XXVI-JI EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ šiemet įvyks liepos 21-27 d. d. Belgijoje, Louvain-la-Neuve katalikų universiteto miestelyje, kuris yra netoli Briuselio. Netrukus bus paskelbtos registracijos sąlygos bei tikslus šios vietovės adresas. Rengėjų komitetas pasiekiamas šiuo adresu: Ave du Fusain 9. 1020 Bruxelles, Belgium.

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTO valdybos pirm. L. Balsio pranešimu, dailininkų Anastazijos ir Antano Tamošaičių knyga "Lithuanian National Costume" ("Lietuvių tautiniai drabužiai") jau baigiama ruošti spaudai ir netrukus bus atiduota J. Danaičio spaustuvei "Time Press" Torontė. Skaitytojus ji turėtų pasiekti po pusmečio. Knygos išleidimą uždelsė paties LT Instituto steigimo darbai, statuto paruošimas, registravimas, lėšų telkimas leidiniui. Lėšų klausimas dabar jau yra išspręstas, gavus žymią valdiškų Kanados įstaigų paramą. L. Balsys dėkoja knygos prenumeratoriams ir praneša, kad ji bus tuojau išsiųsta, kai tik išeis iš spaudos. Apie įvykusius savo adresu pasikeitimus prenumeratoriui prašomi painformuoti LT Institutą, 243 So. Kingsway, Toronto, Ontario, Canada M6S 3V1. Šiuo adresu knygą gali užsisakyti ir dar jos neužsiprenumeravusieji. Tai bus vertingas veiklas anglų kalba apie mūsų tautinius drabužius, paruoštas žymiųjų mūsų tautodailės specialistų.

VILNIAUS DRAMOS TEATRAS žiurovus pakvietė į prancūzų dramaturgo J. Anouilh "Antigonės" premjerą. Šią tragediją režisavo I. Bučienė, scenovaizdžius sukūrė dail. V. Idzelytė, drabužius — dail. G. Riomekaitė. Antigonės vaidmenį atliko E. Gabrėnaitė, Ismenės — V. Mainelytė, Kreonto — R. Ramanauskas. Spektaklyje taipgi dalyvavo aktoriai — R. Ramanauskas, L. Kupstaitė, A. Chadaravičius, J. Kisielius, J. Braškys, A. Braziulis ir A. Zigmantavičius.

LIETUVOS FOTOGRAFIJOS MENO DRAUGIJA savo salone Vilniuje surengė jaunųjų fotomenininkų parodą. Spaudoje minimi šios parodos dalyviai: vilniečiai P. Katauskas, K. Kostiukas, M. Drazdauskaitė, A. Surgailis, kauniečiai R. Juškelis, J. Daniūnas, V. Gvozdas, šiaurietis A. Ostašenkovas. Iš viso dalyvavo 13 jaunųjų fotografų. Vieni jų puoselėjo reportažinį stilių, kiti — montažinį.

STYGINIS VILNIAUS KVARTETAS — A. Vainiūnaitė, P. Kunca, D. Katkus ir A. Vasiliauskas, pakviesti Maskvos filharmonijos, šio miesto gyventojams atliko V. Barkausko, D. Sostakovičiaus, R. Schumanno, J. Haydno, M. K. Čiurlionio kūrinius. Po šio koncerto jie pradėjo mėnesį trukusią gastroles Vidurinės Azijos miestuose. Išvykos repertuare lietuviams kompozitoriams atstovauja M. K. Čiurlionio, J. Karoso, G. Kuprevičiaus kvartetai.

ŠEŠIOLIKTOJI VASARIO

ŠEŠIOLIKTOS VASARIO DATA, SIMBOLIZUOJA MŪSŲ LAISVĄ LIETUVIŲ TAUTĄ.

Braz. Liet. B-nės Valdybos pirmininko Jono Tatarūno kalba, pasakyta Vasario Šešioliktosios minėjime.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės vardu sveikinu visus atvykusius į šį paminėjimą.

Esame laimingi galėdami išėivijoje laisvai minėti šią taip brangią istorinę datą. Gi mūsų broliai Tėvynėje tikrai mintyse gali prisiminti tą gražų ir laimingą laisvės laikotarpį.

Bet mūsų tauta tebėra gyva. Nežiūrint dabartinės rusų priespaudos ir persekiojimų, dauguma Lietuvos jaunimo, baigusio aukštus mokslus, yra jautrūs Lietuvos išlaisvinimo reikalui, nors jie turi prisiderinti prie esančių sąlygų. Tai liūdijsa visa eilė mūsų disidentų – laisvės kovotojų – kurie tautos reikalams aukoja ne tik savo darbą, bet ir savo laisvę, o kartais ir gyvybę.

Brangieji. Vasario Šešioliktosios minėjimas yra prasminga proga mums susirinkti ir pasvarstyti: koks turėtų būti mūsų pasiryžimas lietuvybės išlaikymo reikale, kaip konkrečiai galėtume prisidėti prie to darbo ir kaip siekti Lietuvos nepriklausomybės atgavimo.

Yra labai svarbu dalyvauti lietuviškose organizacijose, o ypatingai nebijoti darbo jų valdybose. Jei kiekvienas paaukotų nors dvi valandas savaitėje organizacijų veiklai, jos būtų žymiai stipresnės ir palengvintų visų bendrą darbą. Kokias veiklas valdybas galėtume sudaryti, jeigu bent dalis mūsų inžinierių, advokatų, daktarų ir kitų profesionalų dalyvautų lietuviškame veikime. Skatinkime juos, kad jie jungtųsi į bendrą darbą ir kad jie būtų lietuvybės šaukliai, kaip buvo Dr. Vincas Kudirka – Lietuvos himno autorius.

Pirmas straipsnis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės konstitucijos yra taip įrašytas: "Pasaulio Lietuvių Bendruomenę sudaro visame pasaulyje gyvenantys lietuviai". Dėl to mes visi priklausome Brazilijos Lietuvių Bendruomenei, kuriai tenka palaikyti ryšius su Pasaulio Lietuvių Bendruomene ir su Brazilijos valdžios bei politiniais sluogsniais. Dėl to Brazilijos Lietuvių Bendruomenė prašo visus lietuvius, kurie gali, mokėti nedidelį Cr. \$ 250,00 solidarumo mokesį metams. Įmokėjusiems šią sumą bus siunčiamas gražiai Šiaurės Amerikoje leidžiamas ir gausiai iliustruotas žurnalas „Pasaulio Lietuvis“.

Padėkime taip pat mūsų jaunimui, kuris yra vertas mūsų paramos, kuris reiškiasi lietuviškoje veikloje organizacijose, choruose, tautinių šokių grupėse.

Šiomet liepos mėnesį yra ruošiamas IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas Vokietijoje. Brazilijos Liet. Jaunimo Sąjunga siunčia ten savo atstovus, kurie atstovaus visą Brazilijos lietuvių jaunimą. Jau yra suorganizuota Finansų Komisija, kuri rinkis aukas šiemis mūsų atstovams padėti. Didesnę dalį kelionės išlaidų jie patys turės susimokėti.

Visi apgailėstaujame, kad dauguma mūsų jaunimo nesidomi lietuviškais reikalais, bet retas kuris paremia tą jaunimą, kuris reiškiasi lietuviškame darbe.

Mūsų jaunoji karta turi būti aktyvi ir sąmoninga, kad galėtų pakeisti mus tolimesnėje tautinėje veikloje.

Todėl dirbdami organizacijose, paremdami mūsų jaunimą, lietuvišką spaudą ir kitus reikalus, mokėdami solidarumo mokesį – mes atliksime nors dalį mūsų pareigos lietuvybės išlaikyme ir prisidėsime prie Lietuvos išlaisvinimo.

Nebūkime abejingi – tikėkime, kad ir vėl švies laisvės spinduliai mūsų brangioje Tėvynėje.

PLIAS – BRAZILIJOS SKYRIUS

Šių metų vasario mėn. 2 d., Lietuvių Sąjungos Rūmuose, Moóca, įvyko Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos – Brazilijos skyriaus visuotinis narių susirinkimas.

Susirinkimą atidarė ir jam pirmininkavo Algirdas Idika, sekretoriavo Nardis Antanaitis. Buvo perskaityti įvairūs centro valdybos pranešimai ir aplinkraščiai.

Pereitais metais, laike visuotinio Sąjungos Suvažiavimo 3 ostone – USA, buvo išrinkta naujoji Centro Valdyba ir kiti Sąjungos organai. Centro valdybos pirmininku yra išrinktas Vytautas Izbickas, kuriam talkininkauja 3 vice-pirmininkai, sekretorius, išdininkas, centrinio skyriaus pirmininkas, valdybos narys jaunimo reikalams, vykdomasis direktorius ir Technikos Žodžio vyriausias redaktorius. Centrinis skyrius apima toli gyvenančius ir pavieniai išsibarsčiusius lietuvius profesionalus, visame pasaulyje, kurie dėl mažo skaičiaus nesudaro skyriaus. Toki asmenys, Sąjungos nariai, priklauso centriniam skyriui.

Buvo padavęs pareiškimą įstoti nariu į PLIAS – Brazilijos skyrių mechanikos inžinierius Antanas Valavičius, baigęs Escola Politécnica da Universidade de São Paulo, 1977 m. Jisai, kaip atitinkamas kvalifikacijoms, pagal sąjungos įstatus, susirinkime buvo priimtas ir įrašytas į skyriaus tikruosius narius. Skyriaus valdyba sveikina naująjį narį ir linki daug sėkmės asmeninėje ir profesinėje veikloje.

Toliau sekė visa eilė pranešimų. Skyriaus valdybos vardu pranešimą padarė Algirdas Idika. Algimantas Žibas, išdininkas, pranešė apie kasos stovį. Technikos Žodžio prenumeratų ir nario mokesčio reikalus. Alfonsas Petraitis padarė pranešimą apie Brazilijos Krašto Pasaulio Lietuvių Bendruomenės sukviestą visų São Paulo organizacijų ir sambūrių atstovų susirinkimą, kuriame buvo aptarta Vasario 16 paminėjimo suruošimas ir kiti lietuvių kolonijos reikalai.

Pereitame narių susirinkime buvo iškilus mintis suorganizuoti iškilą – ekskursiją į Campinas universitetą "Unicamp". Viktoras Barauskas buvo įsipareigojęs iširti vizito galimybes ir kitus su iškila susijusius reikalus. Šiame susirinkime jisai referavo tuo reikalu ir pranešė, kad jokių kliūčių nesą ir iškila yra numatoma kovoti mėn. (Março) 24 d. Susirenkama 10:00 val. iš ryto Campinas – "Parque Toquaral" prie laivo "Caravela". 12:00 val. pietūs, o po to Universiteto apžiūrėjimas.

Sekantis punktas, ir gal būt pats svarbiausias, ėjo skyriaus valdybos ir revizijos komisijos rinkimai.

Pagal PLIAS įstatus valdyba ir revizijos komisija yra renkami 2 mėtam. Naujojon valdybon buvo išrinkti:

Algirdas Idika	–	pirmininkas
Leonardas Mitrulis	–	vice-pirmininkas
Elena Oželytė	–	sekretorius
Algimantas Žibas	–	iždininkas
Nardis Antanaitis	–	"public relation"

Revizijos komisija:

Juozas Vaikšnoras
Antanas Tyla

Sekantis susirinkimas numatomas gegužės mėn. (Maio) 25 d. Lietuvių Sąjungos Rūmuose, Moóca.

Algirdas Idika

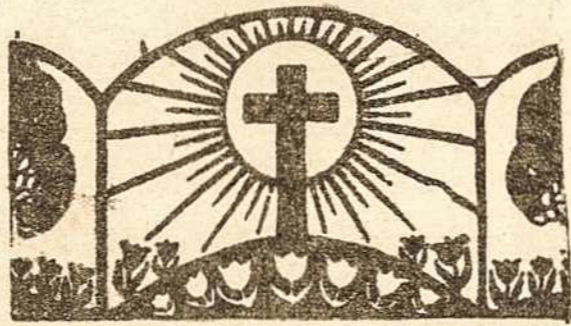

MŪSŲ ŽINIOS

ML REDAKTORIUS SANTOSE

Pirmadienį – Kovo 5 d. kun. Pr. Gavėnas paliko São Cristóvão ligoninę ir trečiadienį išvyko į Santos – Embaré ilgesniam poilsiu – atsigavimui po operacijos.

Šiuo metu ML redagavimą perėmė kun. P. Rukšys.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Vasario 24 d. – šeštadienio naktį V. Zelinoj mirė **TEKLĖ DIDŽIULIENĖ** sulaukusi 89 metų. Velionė buvo kilusi iš Utenos krašto. Paliko du sūnus ir keturias dukteris. Buvo uoli V. Zelinos parapijos narė.

Palaidota V. Alpinos kapinėse.

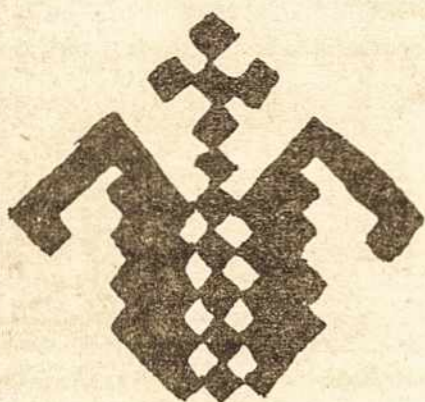
SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Šiuo metu paštinkai 'išnešioja' Imposto de renda, CIC ir kitus valdžios įstaigų popierius, o ML dažnai palieka paskutinę vietą. Užtat jei kas negauna laikraščio, ar gauna pavėluotai, turi kantrybės, kol paštas susitvarkys.

LITERATŪROS BŪRELIS

Sekantis Literatūros Būrelio susirinkimas bus kovo 31 d. 20 val., pas ponus Henriką ir Janiną Valavičius, Alameda dos Quinimuras, 447 – Planalto Paulista, SP.

Praeitam susirinkime Literatūros Būrelis nutarė paaukoti Volungės Chorui 540 Cruzeiry.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

BALVOČIUS Vitalis	700 Cr.
BALEIŠIS Elena	600 "
PIPIRAS Povilas	600 "
LUKAVIČIUS Julijonas	500 "
BALTRŪNAS Longinas	500 "
ŽAIDYS Jonas	300 "
BENDORAITIS Liudas	300 "
ŠIRBINSKAS Juozas	300 "
ZUBELIS Viktoras	300 "
PLIUNDZIULAITIS Simas	300 "
SKADAS Martynas	255 "
VAZGAUSKAS Elzé	250 "
Kun. MILIUS Antanas	250 "
BACEVIČIUS Kazys	250 "
DUTKA Stasé	250 "
RADZEVIČIUS Vaclovas	250 "
POČIUS Vladas	250 "
KYZELIS Vilius	230 "
GORAUSKAS Marija	210 "
PATINSKIENĖ Ona	210 "
ŠMITAS Julija	210 "
PIEPER Julius	210 "
ŽVIRONAS Ona	210 "
GAULIA Uršulė	210 "
GAULIA Romualdas	210 "
KAVALIAUSKAS Halina	210 "
SKREBYS Antanas	210 "
ŽARKAUSKAS Petras ir Adelė	200 "
VALIULIS Kazys	200 "

IEŠKOMA ŠEIMININKĖS

Sv. Kazimiero parapijos klebonijai skubiai reikalinga lietuvė **ŠEIMININKĖ**. Duodamas maistas, butas ir atlyginimas pagal sugebėjimus.

Tartis asmeniai ar per telefoną: 273.0338.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų gydytoja

DRA. HELGA HERING.

médica

HOMENS – SENHORAS

CRINANÇAS.

nuo 8 iki 12 val.

Av. Eulina, 99 – V Sta. Maria (skersgatvis ties nr 2214, Av. Deputado Emilio Carlos – B. do Limão)

nuo 14 iki 18 val.

Rua Quartim Barbosa, 6 (paskutinė stotis onibus Vila Santista Bairro do Limão).

Tel 265.7590

Šv. Kazimiero maldos apštalavimo moterys kviečia visus dalyvauti pamaldose už a.a. tėvą **JONĄ BRUŽIKĄ**, kovo 18 d. 8 val. ryto šv. Kazimiero parapijos koplyčioje.

P A D Ė K A

Širdingai dėkojame kun. P. Urbaičiui lankiusiam ligonę ir laikiusiam Mišias prie a.a. **JOZEFOS RIMŠIENĖS** karsto. Taip pat kun. P. Rukšiu ir kitiems bičiuliams globojusiems ligonę ir palydėjusiems į amžinojo poilsio vietą.

Šeima

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL – Inventário, Despejo, etc.

COMERCIAL – Falência, Concordata

Execução, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA – Imposto de Renda, ICM, IPI

KALBAMA LIETUVIŠKAI

ESCRITÓRIOS:

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and. s/45 – Liberdade
Horário: Das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 – Vila Zelina
Horário: Das 19:00 às 21:00

DR. ALEKSAS KALINAUSKAS

DR. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divórcio, Processo Crime, Processo Trabalhista, etc.

Rua XV de Novembro, 244 - 4º and. conj. 9
Tel. 37-8958

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarda chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças. Mini-sombrinhas, tipo italiano e alemão.

Vicente Vitor Banyas Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.617

C.R.C.80.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274.0677 - (Res. 274.1886)
São Paulo

RIO

MŪSŲ ŽINIOS

Nepriklausomybės Šventės proga buvo atlaikytos Šv. Mišios Lietuvos kopyčioje, kuri buvo papuošta Lietuvos Trispalve bei Brazilijos bei Vatikano vėliavomis. Mergaitė tautiškais rūbais atstovavo jaunimui. Kun. Mečislovas Valiukevičius pasakė gražų pamokslą ir pakvietė Lenkų Egziliinės Vyriausybės Švietimo ir Kultūros Ministerį, Dr. Kazimierą Sienkiewicz, tarti žodį, Dr. S. pasakė tarp kitko: kol plevesuos Lietuvos vėliava, kol mergaitės dėvi tautiškais rūbais, Lietuva neišnyks. Po to buvo pakviestas poetas Petras Babickas, kuris išreiškė įsitikinimą, kad dar sulauks Lietuvos laisvės valandą.

Kunigas Valiukevičius paskelbė, kad staiga mirė **PETRONĖLĖ ŽYLYTĖ**, lietuvių tarpe daugiau žinoma kaip Petrusė Petrauskienė. Mirė staiga, turėjo beveik 76 metus.

Caxias miestely mirė **VINCĖ TUMONIENĖ**, 89 metų amžiaus. Paliko dukterį, veiklią lietuvių kolonijos narę.

Šv. Kazimiero Mišios, paskirtos 10 val., teįvyko apie 11,30, kai jau dalis parapijonų buvo išvykę namo.

J. E. Petraitis

Lituânia tem
museu do diabo

Káunas-Lituânia (Especial para NOTÍCIAS POPULARES) — Um seminário praticamente inacessível trata uma impossível batalha contra o museu do diabo, na segunda cidade da Lituânia, que abriga o único seminário católico da União Soviética. No coração da cidade velha, o edifício abriga hoje 73 seminaristas, onze mais que no ano passado, segundo revelaram as autoridades católicas desta cidade.

Desse único estabelecimento de ensino religioso, saem de seis a dez sacerdotes por ano, o que é insuficiente para substituir os que morrem ou são enviados para outros países. Magnanimo, todavia, o Estado resolveu "oferecer" ao seminário, uma igreja em vias de restauração, pois nos exteriores de sua muralha já se notam os andaimes da obra, que será a undécima igreja católica aberta ao culto na cidade, onde "funcionam" igualmente duas igrejas ortodoxas e uma sinagoga.

IGREJA CONTRA O DIABO

Longe desse fóco de teologia católica, um "museu do diabo", o único do mundo, atrai verdadeiras multidões de curiosos. O museu possui a mais surpreendente coleção de diabos imagináveis, de todos os países e de todos os materiais, esculturas, desenhos e máscaras. Esta diabólica mostra foi feita pacientemente por um pintor lituano contemporâneo, Antonas Smudzinavicius, que continuou depois de sua morte.

Antonas, um descrente que jamais ia à igreja, recebeu um primeiro diabo feito de madeira, em 1906. Foi um presente do seu amigo Tomas, um cura escandalizado pela absoluta falta de religiosidade do artista. "O diabo será teu amigo sempre, amem", disse Tomas a Antonas, que então começou a colecionar diabos doadamente, personagens com rabos e cornos, que conseguiu trazer de todos os países do mundo. Aberto em 1966, o museu conta hoje com mais de quatro mil diabos, que não podem ser expostos todos ao mesmo tempo, por falta de espaço.

A última pequena particularidade de Káunas é que tem exatamente a mesma proporção de lituanos em relação ao conjunto da República. Os 81% da Capital, Vilna, não chegam a 50% (e eram apenas 12 antes da anexação da Lituânia pela URSS, em 1940). Ao lado destes 81% de lituanos, vivem nesta República soviética do Báltico, o último povo cristianizado da Europa, em sua maioria católica, 8,6% de soviéticos e 7,7% de poloneses, 1,5% de russos brancos e 0,8% de judeus, naturalmente sem contar os diabos do museu.

LIETUVIŲ R.K. ŠVENTO JUOZAPŲ BENDRUOMENĖS NARIŲ DĖMESIUI

Metinis Šv. Juozapo Bendruomenės narių susirinkimas įvyks šių metų kovo mėnesio 18 dieną, 15 val. Jaunimo Namuose

Programoje:

Praeitų metų darbo apžvalga
Kasos apyskaita
Einamieji reikalai.

Visi Bendruomenės nariai prašomi susirinkime dalyvauti.

Prie įėjimo bus galima susimokėti nario mokestį

Kun. J. Šeškevičius
pirmininkas

PIETŪS

Šv. Juozapo Šventės proga. Jaunimo Namuose Kovo 18 dieną. 12 val. (tuoj po Sumos) Kaina 50,00 kruzeirų. Rengia Šv. Juozapo Bendruomenė.

Kviečiami visi lietuviai.

Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto.

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJAS

Kun. JUOZAS ŠEŠKEVIČIUS

Jo Vardadienio ir Parapijos Globėjo Šventės proga.
Su geriausia linkėjimais.

ML Administracija

Vardadienio proga širdingai sveikiname Švento Juozapo Vyrių Brolijos globėją kun. kleboną **JUOZĄ ŠEŠKEVIČIŲ**. Linkėdami jam dar daug vardadienių praleisti mūsų tarpe beskelbiant Dievo žodį.

Šv. Juozapo Vyrių Brolija

PADĖKA

Išėjęs iš ligoninės, kur buvo padaryta gan sunki operacija, dar kartą nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie man padėjo. Ypatingai dėkoju toms ir tiems, kurie pirmomis dienomis ir naktimis, su dideliu pasišventimu budėjo prie ligonio lovos, visokiais būdais slaugė, laukė, kurie ligonį palaikė savo malda ir dvasine auka.

Ypatinga padėka bendrabroliams, kurie, ypač su liga sutapus ir Šv. Kazimiero šventei, susėjo dalintis į kelias dalis, kad galėtų visa aprėpti.

Lai gerasis Viešpats gausiai Jums visiems atlygina. Ši bus kasdienė mano malda už jus.

Kun. Pr. Gavėnas

SEMANÁRIO

NOSSA LITUANIA

Endereço: Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.
Impressão: Rua Juatindiba, 28
Pq. da Moóca
03124 São Paulo, SP.

Diretor responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Redige: Equipe Editorial

Administrador: STANISLAO ŠILEIKA

Metinė Prenumerata: 210 kr. — GARBĖS PRENUMERATA 1.000 kr.

Prenumerata oro paštu į JAV: 25 dol.

Prenumerata paprastu paštu į JAV: 20 dol.

Prenumerata oro paštu Europon: 30 dol.

Prenumerata oro paštu Pietų Amerikon: 17 dol.

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 18 dol.

Atskiro numerio GARBĖS LAIDA: 1.000 kr.

Atskiro numerio kaina: 5,00 kr.

Užuojautos, sveikinimai ir skelbimai (anúncios), nuo 100 kr. aukštyr pagal dydį ir dažnumą.

Čekius, pašto perlaidas ar administracinius laiškus rašyti "Stanislao Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra. Nepanaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį Redakcija neatsako.

Laikraštis spausdinamas pirmadieni.

Vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapių Redakcijai įteiktini neveliau kaip iki sekmadienio vakaro.

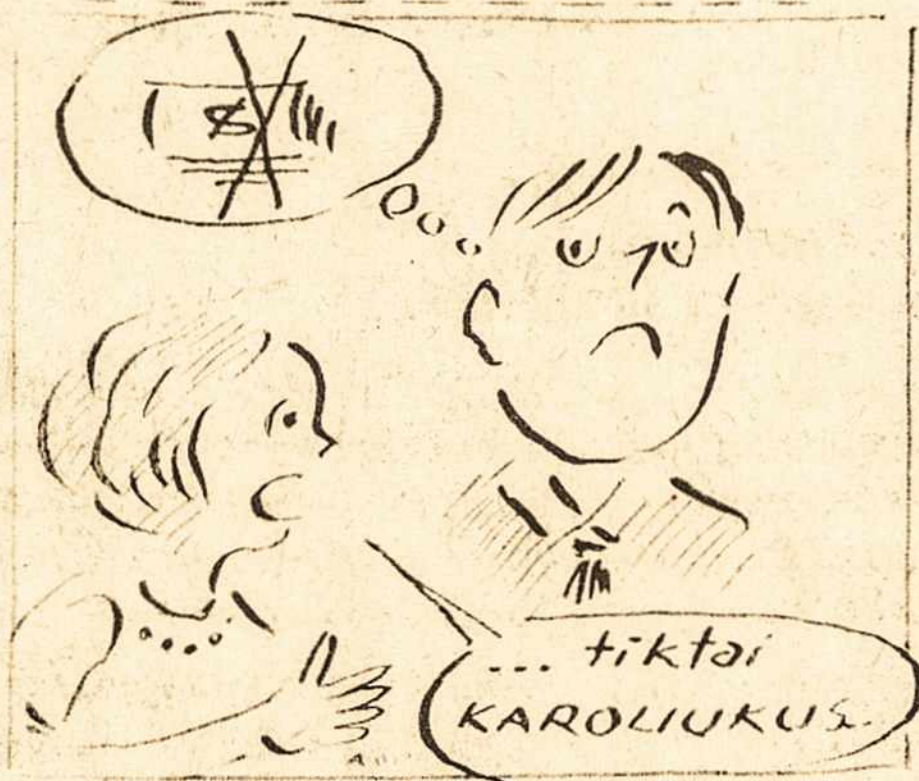
KALBĖK lietuviškai!

PARUŠĖ ALF D PETRAITIS

Tik atspėja.

- Mano vyras atspėja visas mintis iš mano akių.
- Kokia tamsta laiminga turédama tokj gerą vyrą.
- Laiminga? Jis tik atspėja, bet nieko neperka.

(Iš "1000 šypsnių")

Žodynas - dicionário

- tik - somente
- atspėja - adivinha
- mano - meu
- vyras - esposo, homem
- visas - todas
- mintis - pensamento, desejo
- iš - de
- akių, akis - olhos, olho
- kokia laiminga - quanto feliz
- turėti - ter
- toks - tal
- geras - bom
- jis - ele
- bet - porém
- nieko - nada
- neperka - não compra
- pirkti - comprar
- tamsta - senhor, senhora

Atsakyk į klausimus

1. Kas viską atspėja?
2. Ką vyras atspėja?
3. Iš ko jis viską atspėja?
4. Kokį vyrą ta ponija turi?
5. Ar ta ponija laiminga?
6. Ar vyras viską perka?
7. Ar tik atspėja?
8. Ar geras tas vyras?
9. Ar ir tu viską atspėjai?
10. Ar viską perki, ką atspėjai?

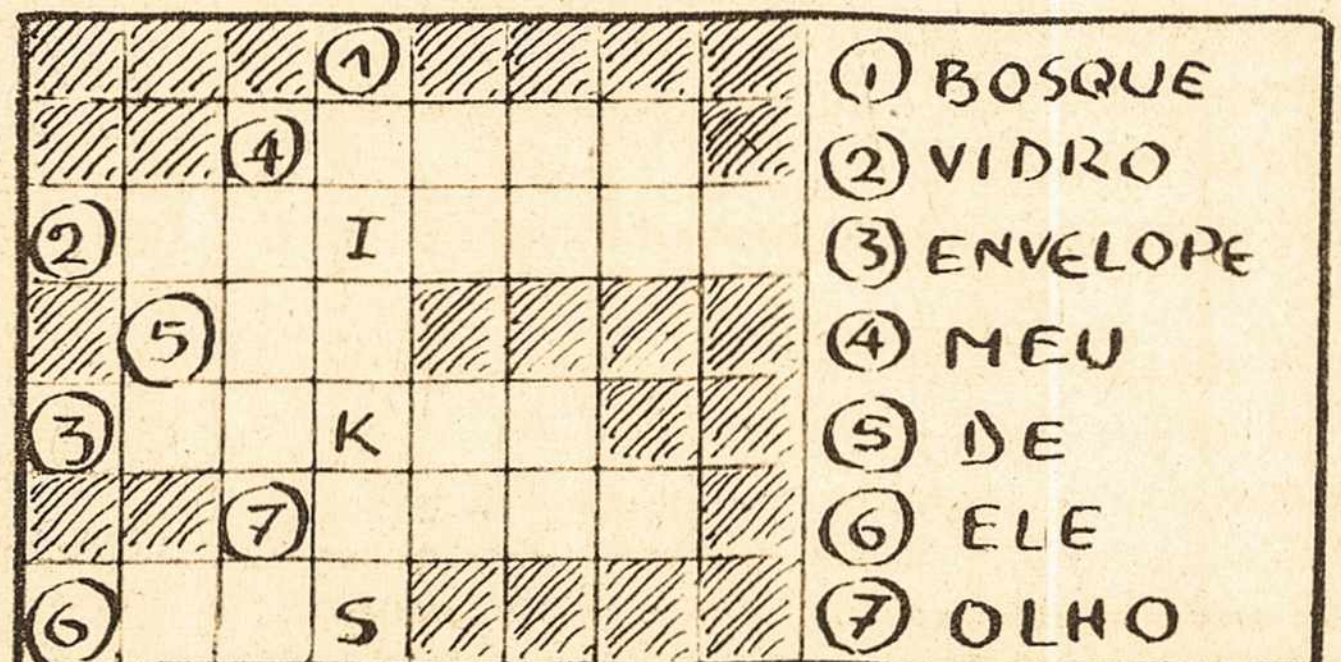
Taisyklės... taisyklės... Regras... regras.

Stalas - mesa. Aš perku stalą - Eu compro mesa
tu perki stalą - tu compras mesa
jis perka stalą - ele
ji perka stalą - ela

Užpildyti - completar

stiklas - vidro, copo Aš perku st...
Vokas - envelope aš perku .
namas - casa aš perku .
sklypas - lote tu perki .
laivas - navio Jonas perka .
miškas - bosque Mano vyras perka .
žodynas - dicionário Kas perka . ?
radijas - radio Marytė perka .
diržas - cinto Aš diržą
plaktukas - martelo Petras.. plaktuką

UŽPILDYTI - COMPLETAR
LIETUVIŠKAI

CURSO DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA

Caixa Postal 4421
01000 SÃO PAULO, SP.